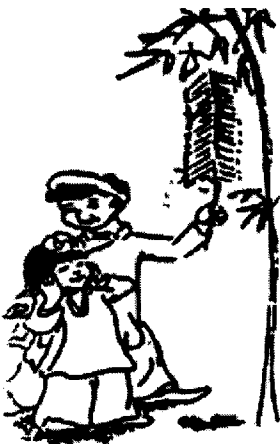

chúng như các nhà khoa học, Bác học hiện tại. Đồng thời, con người có khả năng biện biệt phải trái, thiện ác và biết tu tạo phước đức, làm sai trái, biết phục thiện, cải hối và có tâm hướng thượng thăng tiến đến quả vị cao tột giải thoát, như chư Phật, chư Bồ Tát chẳng hạn. Ngoài ra, con người còn có khả năng tư duy và một trí nhớ rất siêu đẳng. Tóm lại, những yếu tố khả năng trí thức này, các loài động vật khác làm gì có được.

- Về phước báo, loài người có thân tướng thảng diệu, đẹp đẽ hơn loài vật. Về cách sống loài người có văn minh, văn hoá cao hơn loài vật nhiều. Về thọ dụng thụ hưởng, loài người thọ dụng thụ hưởng những thứ vật chất sang trọng, cao lương mỹ vị v.v...

- Về giá trị mạng sống, không cần phải biện minh dài dòng, ai cũng biết giá trị mạng sống con người hơn gấp trăm ngàn lần các loài động vật khác. Điều này chúng ta thử xét nghiệm vào đời sống thực tế qua một vài trường hợp thí dụ điển hình, chúng ta sẽ thấy rõ. Thí dụ: Trong nhà bạn, một hôm, con của bạn bị đau sắp chết, có thầy thuốc nói bệnh này muốn trị hết, cần phải có một loại thuốc quý giá, trị giá khoảng 20 ngàn Úc kim, mới có thể trị được. Nghe thế, vì muốn cứu sống sanh mạng con bạn, chắc hẳn là bạn sẽ sẵn sàng, dù phải vay nợ để có được số tiền đó trị liệu, miễn sao con bạn lành mạnh, thì bất cứ giá nào bạn cũng không từ nan. Đồng thời, trong khi đó nhà bạn cũng có con chó bệnh sắp chết và thầy thuốc cũng nói y như vậy, thử hỏi bạn có chạy kiếm đủ số tiền đó để chữa trị cho con chó hay không? Hay là bạn

chỉ cho uống thuốc qua loa rồi cũng tùy theo nghiệp của nó mà phải chịu. Như vậy, so hai sanh mạng, dĩ nhiên, sanh mạng con người được quý trọng gấp trăm ngàn lần con vật.

- Một thí dụ khác, như có một bọn khủng bố xâm nhập vào nước Úc, chúng lùng bắt hết những con ruồi, muỗi, rồi đem giết sạch hết. Thử hỏi Chánh Phủ Úc và nhơn dân Úc sẽ đối xử với bọn khủng bố đó như thế nào? Họ cảm ơn hay là dốc hết toàn lực binh hùng tướng mạnh đem quân đi đánh trả thù bọn khủng bố như hiện nay người Mỹ đã làm. Sở dĩ Mỹ trả thù, vì bọn khủng bố giết nhiều sanh mạng người. Chớ nếu như bọn chúng giết hàng vạn hàng triệu con ruồi con muỗi, thì chẳng những người Mỹ không tỏ ra chút hờn giận mà còn cảm ơn họ riu rít nữa. Bạn thấy sao? Mạng sống nào quý hơn?

Nếu như bạn cho rằng giết một con châu chấu, thì cũng phạm tội nặng như giết một con người. Điều này e không đúng. Bởi vì, như trên đã nói, mạng sống con người có giá trị lớn hơn muôn lần con vật, vậy thì không thể cho rằng phạm trọng tội như nhau. Theo tôi, thì giết người là trọng tội, giết vật là tội nhẹ. Đối với luật pháp thế gian cũng thế. Luật pháp chú trọng đến sự bảo vệ con người hơn là con vật. Dù rằng con vật cũng được bảo vệ, nhưng không bằng con người.

Tóm lại, qua những ý kiến lập luận của hai người thì, theo tôi, mỗi người đều đứng ở một phương diện, như trên đã trình bày. Tuy nhiên, nếu kết hợp bổ sung hai ý kiến trên lại, thì thiết nghĩ mới đầy đủ ý nghĩa của giới bất sát sanh này.

Giao thừa

Nửa đêm chuông trống vang rền
 Về tôi thấp lại ngọn đèn lưu ly
 Nghe trong võ lượng huyền vi
 Đất trời nhà nhạc nguồn thi thâm trầm
 Dòng đời khép lại một năm
 Mở trang Kinh mới, sáng tâm Giao thừa
 Lý Thừa Nghiệp